

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep

0030 Oslo

Kommunal Landspensjonskasse
Gjensidig forsikringsselskap
Org.nr.: 938 708 606 Foretaksregisteret
Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo
Tlf.: 55 54 85 00
www.klp.no

Oslo og Bergen 20.12.2017
Vår ref.: LAB/LMD

Høringsuttalelse – Tilpasning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjon til alderspensjon fra folketrygden etter nye regler – levealdersjustering og samordning

INNLEDNING

Vi viser til høringsnotat om tilpasning av alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning til alderspensjon fra folketrygden opptjent etter nye regler – levealdersjustering og samordning, fra Arbeids- og sosialdepartementet datert 21.09.2017.

Forslaget til regler i Samordningsloven om samordning mellom alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning (heretter referert til som "OfTP") og alderspensjon etter kapittel 20 i folketrygdloven (heretter omtalt som kapittel 20) er i noen grad tilpasset gjeldende regler om samordning av alderspensjon fra OfTP og alderspensjon etter kapittel 19 i folketrygdloven (heretter omtalt som kapittel 19).

Det overordnede inntrykk av det foreliggende forslag er positivt etter KLPs vurdering, men utslagene for enkelte grupper kan likevel oppfattes som uheldige når man ser på tjenstepensjonen isolert. Det er vanskelig å unngå dette når det siktes mot et rimelig nivå inklusive folketrygd. Det vil likevel kunne bli ansett uheldig at mange medlemmer i OfTP ikke vil få en alderspensjon fra tjenstepensjonsordningen som står i et rimelig forhold til den egenandelen den enkelte har bidratt med til premien i pensjonsordningen. I tillegg vil en stor gruppe av våre medlemmer på sikt ikke få utbetalt noe i tjenstepensjon basert på opptjening i dagens OfTP.

Det er viktig å være klar over at vi i dette høringssvaret omtaler effektene av forslaget til nye samordningsregler som vil gjelde opptjening i dagens offentlige tjenstepensjon isolert. En eventuell ny fremtidig modell for offentlig tjenstepensjon vil være avgjørende for hvordan den enkelte totalt sett vil påvirkes.

Konsekvensen av de foreslåtte reglene for medlemmer i KLP med OfTP blir oppsummert i noen hovedpunkter:

- Det er uheldig at forslaget til levealdersjustering ved arbeid utover den alder som gir delingstall 13,42 motvirker arbeidslinjen.
- Den fordelingsmessige effekt av samordningsfordelene mellom grupper er i tråd med de intensjoner departementet har formulert, men vil uansett kunne være kontroversiell.
- Økt andel nullpensjoner og lave utbetalinger fra OfTP med opptjening i dagens regelverk.

I tillegg til disse hovedpunktene peker vi på:

- Behov for regelavklaringer i god tid før lovforslaget eventuelt skal virke.
- Behovet for at pensjonsinnretningene får nødvendige data fra NAV.
- Forslaget gir regler som ser ut til å bli enklere å administrere for pensjonsinnretningene.

LEVEALDERSJUSTERING

Overgangskullene født i 1954 – 1962 får etter forslaget alderspensjonen fra OfTP levealdersjustert med to *justeringstall*. Den delen av OfTP som samordnes med alderspensjon etter kapittel 19 levealdersjusteres med justeringstall avledet av (identisk med) forholdstall. Den delen av OfTP som samordnes med alderspensjon etter kapittel 20 levealdersjusteres med justeringstall avledet av delingstall.

Overgangskullene får med forslaget to forskjellige justeringstall. Vi mener det er unødvendig å omdefinere dagens forholdstall til justeringstall. Ved å bruke forskjellige benevnelser (*forholdstall* og *justeringstall*) vil det gjøre det lettere for den enkelte å skille mellom levealdersjustering av alderspensjon samordnet med pensjon etter kapittel 19 og 20.

Levealdersjusteringen gir samme effekt på alderspensjonen fra OfTP, alderspensjonen fra folketrygden samt samordningsfradraget i OfTP, når justeringstallet er minimum 1 og delingstallet er minimum 13,42. Minste justeringstall på 1 for pensjonen fra OfTP er foreslått videreført.

Forslaget om levealdersjustering av samordningsfradrag for alderspensjon etter kapittel 20 gir den samme negative effekt på alderspensjon fra OfTP som en kjenner fra gjeldende regler for samordning med alderspensjon etter kapittel 19, dersom en står i arbeid som gir medlemskap i OfTP ut over den alder som gir delingstall på 13,42. Pensjon etter samordning fra OfTP blir lavere jo lenger en står i medlemspliktig arbeid utover den alderen. Dette støtter ikke opp om arbeidslinjen. Vi mener at departementet bør vurdere nærmere om dette er en ønsket effekt. Uansett hvor lang karriere disse ansatte har før 67 år bidrar det ikke til å kompensere for effekten av levealdersjustering. Også dette kan anses som lite stimulerende til å stå lenge i arbeid.

Følgen av lovforslaget er at det først er 1960-kullet som kan fortsette i jobb frem til fylte 70 år uten å få ovennevnte negative effekt i pensjon fra OfTP.

Departementet har ikke drøftet hvorfor levealdersjustering av samordningsfradraget ikke følger levealdersjusteringen av bruttopensjonen (med minimum justeringstall lik 1). Vi ser heller ikke at dette var drøftet i lovforarbeid til Samordningsloven § 24, nr 1, 3. avsnitt.

Vi vil for øvrig påpeke at det foreliggende forslaget medfører at de årskull av ansatte i offentlig sektor som fortsatt skal ha opptjening i bruttoordningen, må stå lenger i jobb etter 67 år for å kompensere for levealdersjusteringen enn det som vil være hovedbildet for ansatte i privat sektor. Forskjellen blir større jo større andel av pensjonen som samordnes med alderspensjon etter folketrygdlovens kapittel 20. Dette skyldes alleårsopptjening av pensjonsrettigheter i den nye opptjeningsmodellen, som betyr

at pensjonsbeholdningen øker for hvert år i arbeid. I OfTP derimot vil full alderspensjon fortsatt være tjent opp etter 30 års tjenestetid. For 1963-kullet blir alderen hvor levealdersjusteringen er kompensert på 70 år og 10 måneder (gitt full tjenestetid), mot 69 år og 5 måneder i folketrygden. Uansett hvor lang karriere disse ansatte har før 67 år er det ikke tilstrekkelig til å kompensere for effekten av levealdersjusteringen.

FORDELINGSMESSIG EFFEKT

Departementet uttaler: "Nye samordningsregler bør innrettes på en slik måte at samordningsfordelene blir jevnere fordelt og i mindre grad bidrar til svært høye kompensasjonsgrader." Dette oppnås med de foreslåtte parametere.

Beregninger fra SPK viser at gjennomsnittlig samlet kompensasjonsgrad før levealdersjustering når folketrygd og tjenstepensjon sees samlet og med de foreslåtte parameterne, går noe ned når det ses på tall ekskl. oppsatte i staten, men utslagene er små. Tall fra KLP viser en større nedgang i kommunal sektor, men for størstedelen skyldes dette en stor nedgang i kompensasjonsgrad for deltidsansatte. For heltidsansatte er hovedbildet i kommunal sektor det samme som i staten. Det er imidlertid slik at de gjennomsnittlige kompensasjonsnivåer fortsatt ligger høyere enn 66 % før levealdersjustering.

De foreslåtte reglene har en annen fordelingsmessig effekt på pensjonen fra OfTP. Personer med relativt høy inntekt og lang medlemstid i OfTP samt høy pensjonsbeholdning i folketrygden kan få noe høyere pensjon fra OfTP enn etter dagens regler. En betydelig del av medlemmene vil få lavere alderspensjon fra OfTP etter samordning, enn etter dagens regler.

Personer med relativt lavt pensjonsgrunnlag får en høyere andel av pensjonen fra folketrygden. Folketrygdens garantipensjon gir høyere pensjon til personer med egenopptjent pensjon etter kapittel 20 enn pensjonstillegg gir etter kapittel 19.

Den foreslåtte sjablongmessige 2 %-reduksjonen av pensjonsbeholdningen før samordning gir to resultater:

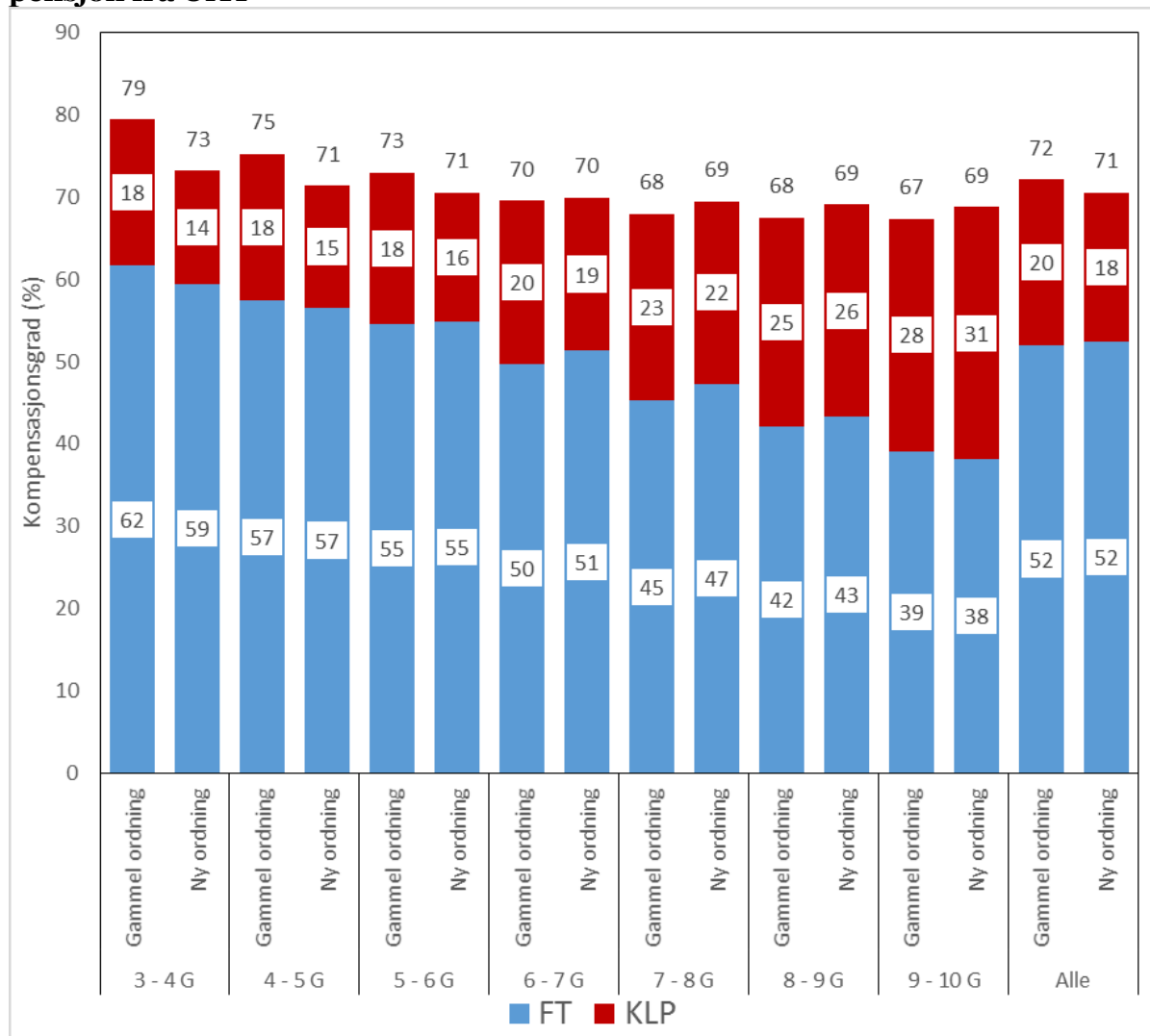
- Sjablongreduksjonen står ikke nødvendigvis i forhold til den samordningsfordel i tilleggspensjonen fra folketrygden (fiktivfordel) som gjeldende regler gir. Særlig deltidsansatte som har pensjonsgivende inntekt av arbeid som ikke er pensjonsgivende i OfTP, har en fiktivfordel i gjeldende regler som har større verdi enn 2 % av pensjonsbeholdningen.
- Sjablongreduksjonen gir redusert fradrag, altså en samordningsfordel, selv om en etter gjeldende regler ikke har fiktivfordel. Dette er fordelaktig for pensjonister som ikke har fiktivfordel etter gjeldende samordningsregler. Den største gruppen dette gjelder er pensjonister med pensjonsgrunnlag over 6 G. Figur 4.1 og figurene i kapittel 5 i høringsnotatet viser dette.

Søylediagrammet nedenfor viser kompensasjonsgrad i prosent av pensjonsgrunnlaget med gamle og nye samordningsregler. X-aksen viser pensjonsgrunnlag. Forutsetninger er: 100 % stilling, full tjenestetid, ekskl. oppsatte pensjoner og pensjon før levealdersjustering. Det er data fra pensjonsbestand i årskullene 1945 – 1948 i Fellesordningen for kommuner og bedrifter som er grunnlaget for beregningene.

Metodikken som er benyttet er den samme som i høringsnotatet. Som departementet peker på i høringsnotatet (s.26-27), og som diskutert under, er det usikkerhet rundt i hvor stor grad disse beregningene gir et representativt bilde av hva de aktuelle kullene vil få i pensjon.

Figuren viser at samlet pensjon blir lavere med nytt regelverk for hele bestanden samlet sett. Dette skyldes redusert ytelse fra tjenstepensjonsordningen. Størst nedgang vil det være blant de med de laveste pensjonsgrunnlagene, og her er det i hovedsak tjenstepensjonsytelsen som bidrar til nedgangen. For de med de høyeste pensjonsgrunnlagene vil samlet pensjon øke, hovedsakelig som følge av økt tjenstepensjon.

Med nye regler vil medlemmer med lavt pensjonsgrunnlag få en mindre andel av samlet pensjon fra OfTP

Figur 1 Pensjon fra folketrygden(FT) og OfTP - Ny samordning sammenlignet med gammel

NULLPENSJONISTER OG LAVE UTBETALINGER FOR OPPTJENING I DAGENS OFTP

Ser vi på datagrunnlaget vi la frem for departementet før høringen, som er pensjonister i kullene 1945-1948, finner vi at 33 % av pensjonistene med mindre enn 3 G i pensjonsgrunnlag ikke ville fått pensjon til utbetaling fra OfTP, dersom samordningsfradraget var beregnet etter de foreslåtte reglene. Dette gitt de data KLP har for opptjent pensjon i folketrygden.

Under presenteres beregnet andel pensjonister uten pensjon etter samordning for de tre største risikofelleskapene i KLP med de foreslåtte samordningsreglene. Bestanden og beregningsmetoden er den samme som beskrevet i høringsnotatet. Med gamle samordningsregler er det ikke funnet medlemmer i det aktuelle utvalget som ikke mottar tjenstepensjon.

Som departementet selv peker på i høringsnotatet (side 26-27) er det usikkerhet rundt disse tallene og tallene her bør derfor tolkes med varsomhet.

Vi antar at det blir flere nullpensjonister basert på opptjening i dagens OfTP for kullene født etter 1953, enn diagrammene nedenfor viser fordi:

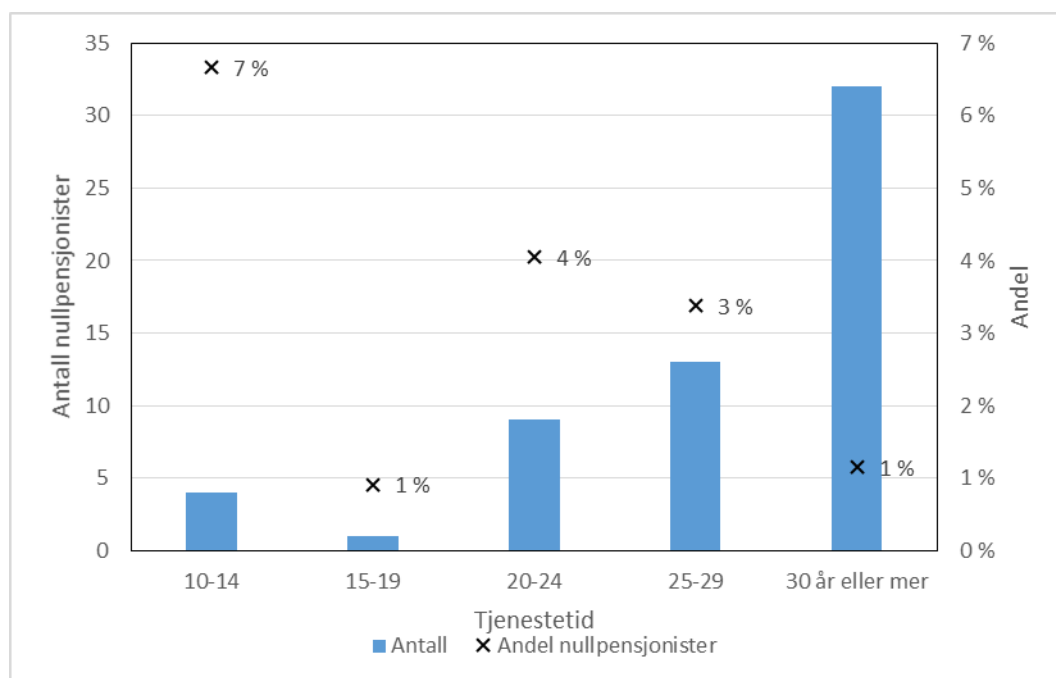
- Datagrunnlaget ikke tar høyde for opptjening i folketrygden før 1967
- Datagrunnlaget har høy kvinneandel. Vi antar at yrkesdeltakelsen for kvinner i kullene fra og med 1954 er høyere enn tidligere, og blir høyere for senere kull. Pensjonsbeholdningen i folketrygden er ventelig høyere og det gir høyere samordningsfradrag
- Levealdersjusteringen kan føre til at flere står lenger i jobb før uttak av pensjon, for å øke pensjonen. Pensjonen i folketrygden øker uten at det er tilfelle i OfTP i tilsvarende grad.

Et høyt antall nullpensjonister med nye samordningsregler betyr at utbetalingene fra KLP, spesielt for de siste overgangskullene og senere kull, i mange tilfeller vil bli svært lav.

Nedenfor viser vi diagram for risikofellesskap i KLP med prosentandel nullpensjonister.

I pensjonsordningen for sykepleiere er det i utvalget ikke funnet noen nullpensjonister blant de med en tjenestetid under 10 år. De aller fleste i denne ordningen har en tjenestetid på opp mot 30 år eller mer. Ser man på andelen innenfor hvert tjenestetidsintervall som er nullpensjonister ser denne ut til å være avtagende med lengden på tjenestetiden. Høyest er den blant de med en tjenestetid mellom 10 til 14 år. Blant de med full tjenestetid er andelen på 1 prosent. Av den totale bestanden er andelen nullpensjonister på 1,6 prosent.

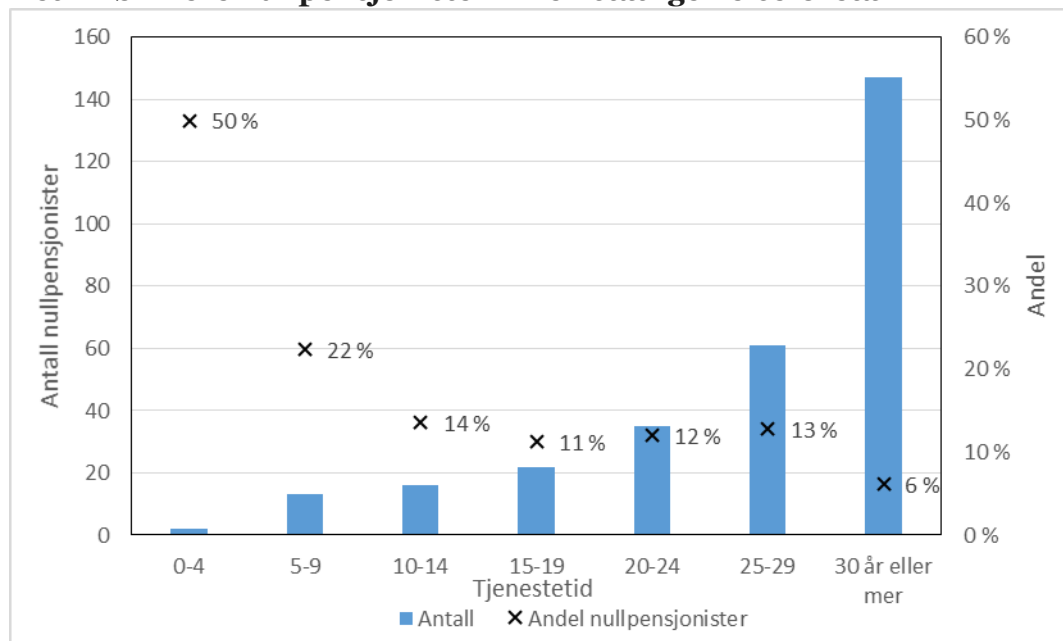
Det blir flere nullpensjonister i Pensjonsordningen for sykepleiere

Figur 2 Sykepleierordningen. Andel og antall nullpensjonister innenfor hvert tjenestetidsintervall i utvalget

Blant medlemmer i pensjonsordningen for statlige helseforetak er andelen nullpensjonister på 8 prosent, altså betydelig høyere enn i sykepleierordningen. Dette henger sammen med et lavere lønnsnivå og at kompensasjonsnivået i folketrygden er høyt, målt mot pensjonsgrunnlaget i OfTP. 44 prosent av medlemmene i denne ordningen har et pensjonsgrunnlag på under 4 G. Også i denne ordningen ser andelen nullpensjonister ut til å være høyest blant de med lavest tjenestetid. Blant de med full tjenestetid er andelen nullpensjonister 6 %.

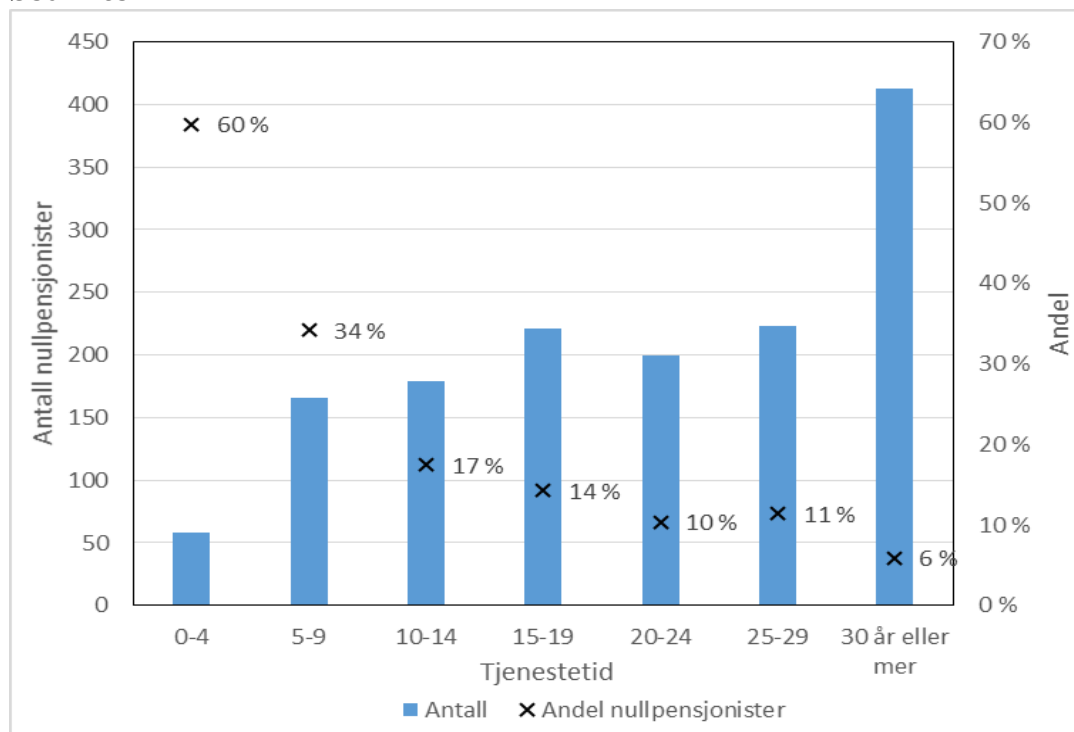
Det vil bli flere nullpensjonister innen statlige helseforetak

Figur 3 Statlige helseforetak. Andel og antall nullpensjonister innenfor hvert tjenestetidsintervall i utvalget

I pensjonsordningen for kommuner og bedrifter er lønnsnivået enda lavere enn i ordningen for statlige helseforetak. Om lag 50 prosent av medlemmene har her et pensjonsgrunnlag på under 4 G. Og andelen nullpensjonister av den totale bestanden er, med 10 prosent, noe høyere. Også i denne ordningen er andelen nullpensjonister avtagende med tjenestetid. Blant de med full tjenestetid er andelen nullpensjonister 6 %.

De fleste nullpensjonistene finner vi innenfor fellesordningen for kommuner og bedrifter

Figur 4 Kommuner og bedrifter. Andel og antall nullpensjonister innenfor hvert tjenestetidsintervall i utvalget

Med gamle samordningsregler er det som nevnt i det aktuelle utvalget ikke funnet medlemmer uten pensjon etter samordningsfradrag. Vi har derfor valgt å illustrere forskjell mellom gjeldende samordningsregler og de foreslåtte, ved å vise prosentandel som ender med pensjon fra OfTP på

mindre enn 18 000 kroner årlig i tabellen nedenfor. Vi har på skjønnsmessig grunnlag definert lave utbetalinger som lavere enn 18 000 i året. Hva som utgjør en lav utbetaling vil alltid være relativ til tjenestetid, gjennomsnittlig stillingsprosent og sluttlønn.

Det vil være en stor økning i andel pensjonister som får lave utbetalinger

Pensjonister med utbetaling < 18 000 per år	Andel	Antall
Fellesordningen for fylkeskommuner	2,54 % (20,9%)	36 (296)
Pensjonsordningen for sykepleiere	0,03 % (5,2%)	1 (185)
Fellesordningen for statlige helseforetak	1,51 % (20,5%)	53 (720)
Fellesordningen for kommuner og bedrifter	3,79 % (26,5%)	532 (3 709)

Tabell 1: Andelen pensjonister med lav utbetaling (mindre enn 18 000 kroner årlig) etter dagens regler slik, fordelt på fellesskap: Andel etter nytt regelverk i parentes.

Høringsnotatet omhandler ikke oppsatte pensjoner. Personer som trer ut av medlemspliktig stilling før uttak av pensjon får en oppsatt pensjon i KLP. Ved hjelp av den samme metoden som benyttet over, men med oppsatte pensjoner blant medlemmer i kullene 45-48, finner vi at andelen nullpensjonister blir større for de med oppsatt pensjon. Andelen nullpensjonister i risikofellesskapet fylkeskommuner vil være på 28 prosent, for kommuner og bedrifter på 26 prosent og for statlige helseforetak på 22 prosent. Dette er de risikofellesskapene med høyest andel nullpensjonister. I disse anslagene tas det ikke hensyn til fradrag for privat AFP.

INNTekt SOM IKKE ER PENSJONGIVENDE I OFTP, MEN SOM ER DET I FOLKETRYGDEN, GIR PENSJON SOM GÅR TIL FRADRAG I TJENESTEPENSJONEN

Departementet viser i høringsnotatet til at total dekningsgrad med foreslåtte regler er om lag som på dagens nivå, før levealdersjustering. Det er ikke samordningsreglene som bidrar til dette, men økt dekningsgrad fra folketrygden.

Det er samvirkende årsaker til at en kan ende opp uten eller med en lav utbetalt pensjon fra OfTP:

- Alle år med pensjongivende inntekt mellom 13 og 75 års alder gir opptjening av pensjon i folketrygden
- Sjablongmessig fiktivfordel er satt til 2 % av pensjonen fra folketrygden
- Deltidsfordelen er ikke videreført
- Garantipensjonen øker samordningsfradraget

Til sammenligning er det slik etter gjeldende regler at deltidsfordel i grunnpensjonsfradraget alene, men vanligvis også sammen med fiktivfordel i tilleggspensjonsfradraget, fører til at pensjon fra OfTP blir utbetalt, selv om en har rett til (betydelig) høyere pensjon i folketrygden enn i OfTP.

Tabellene 2, 3 og 4 illustrerer virkningene på tjenstepensjonen for de med lave pensjonsgrunnlag. Disse vil ofte ha tilleggsinntekter fra overtidsarbeid/ekstravakter eller fra arbeid i privat sektor som ikke er pensjongivende i tjenstepensjonsordningen. Dermed blir pensjonsgrunnlaget i folketrygden høyere enn i tjenstepensjonsordningen. Slike inntekter er med dagens regelverk holdt utenom samordningen og størrelsen på disse inntektene påvirker dermed ikke tjenstepensjonsytelsen. Som departementet skriver i høringsnotatet har bakgrunnen for dette vært at man ikke har ønsket å samordne med inntekter som ikke er pensjongivende i tjenstepensjonsordningen. Med nye regler vil ikke dette være tilfelle. Også inntekter som ikke er pensjongivende i tjenstepensjonsordningen vil inngå i beregningen av samordningsfradraget.

Fra tabellene fremgår det at personer med lave pensjonsgrunnlag med høy sannsynlighet ikke vil få noen tjenstepensjonsytelse, selv med en tjenestetid i offentlig sektor på 30 år.

Forutsetninger for beregningene i tabell 2, 3 og 4

OfTP:

Før levealdersjustering

Medlemskap i OfTP: 30 år

Stillingsdel i OfTP: 50%

Sluttlønn i 100 % stilling er 6 G ved uttak av alderspensjon.

Pensjonsgrunnlag: 3 G

Bruttopensjon når G = 93634: $280\,902 \times 0,66 = 185\,395$ kroner

Folketrygd:

Årlig pensjonsgivende inntekt i folketrygden på henholdsvis 6 G, 5 G, 4 G og 3 G.

Garantipensjon: Gift, minste pensjonsnivå, ordinær sats 177 960

Trygdetid: 40 år

Samordning etter foreslåtte regler gir følgende pensjon og dekningsgrad med henholdsvis 30, 40 og 50 års opptjening i folketrygden

30 års opptjening i folketrygden. (Dekningsgrad er målt mot pensjonsgrunnlaget i OfTP.)

Pensjonsgrunnlag i ft	KLP	NAV	Dekningsgrad
6 G i årlig opptjening	0	227 317	80.92%
5 G i årlig opptjening	0	194 087	76.80%
4 G i årlig opptjening	0	208 269	74.10%
3 G i årlig opptjening	6 160	200 692	73,6%

Tabell 2: 30 års opptjening i folketrygden

40 års opptjening i folketrygden. (Dekningsgrad er målt mot pensjonsgrunnlaget i OfTP.)

Pensjonsgrunnlag i ft	KLP	NAV	Dekningsgrad
6 G i årlig opptjening	0	303 089	107.90%
5 G i årlig opptjening	0	252 575	89.92%
4 G i årlig opptjening	0	218 372	77.70%
3 G i årlig opptjening	0	208 269	74,10%

Tabell 3: 40 års opptjening i folketrygden

50 års opptjening i folketrygden. (Dekningsgrad er målt mot pensjonsgrunnlaget i OfTP.)

Pensjonsgrunnlag i ft	KLP	NAV	Dekningsgrad
6 G i årlig opptjening	0	378 862	134.87%
5 G i årlig opptjening	0	315 718	112.39%
4 G i årlig opptjening	0	252 575	89,90%
3 G i årlig opptjening	0	215 847	76,80%

Tabell 4: 50 års opptjening i folketrygden

Som det fremgår av tabellene over, vil selv 30 års opptjening i folketrygden medføre lav eller ingen utbetaling fra KLP. Også for høyere pensjonsgrunnlag vil det være slik at tilleggsinntekter som ikke er pensjonsgivende i tjenstepensjonsordningen gir lavere tjenstepensjonsytelse.

Tabell 5 er beregnet med de samme forutsetninger som i tabell 3, men der pensjonsgrunnlaget er 5 G. Fra denne tabellen fremkommer det at jo høyere pensjonsgrunnlaget i folketrygden har vært i forhold til i tjenstepensjonsordningen, desto lavere blir tjenstepensjonsytelsen.

40 års opptjening i folketrygden. (Dekningsgrad er målt mot pensjonsgrunnlaget i OfTP.)

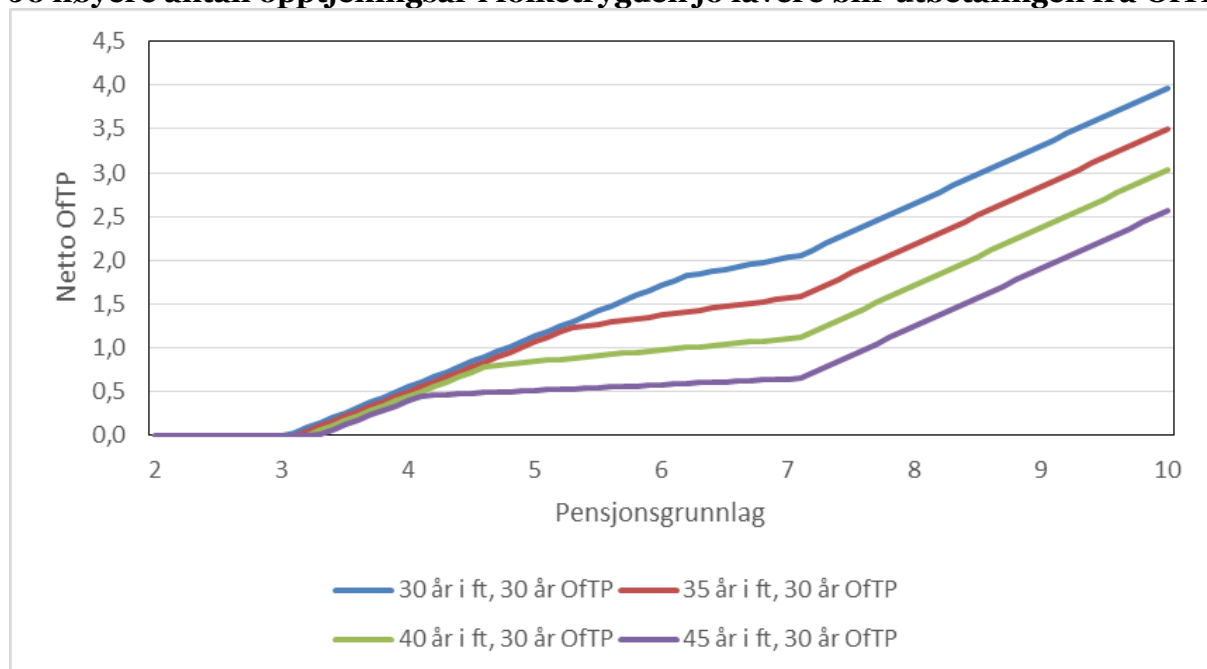
Pensjonsgrunnlag i ft	KLP	NAV	Dekningsgrad
8 G i årlig opptjening	0	358 656	76,6 %
7 G i årlig opptjening	0	353 604	75,5 %
6 G i årlig opptjening	29 407	303 089	71,0 %
5 G i årlig opptjening	78 912	252 575	70,8 %

Tabell 5: 40 års opptjening i folketrygden (Dekningsgrad er målt mot pensjonsgrunnlaget i OfTP) og pensjonsgrunnlag på 5 G, ellers samme forutsetninger som i tabell 3.

EFFEKTEN AV SAMORDNINGSFRADRAK ETTER ALLEÅRSOPPTJENING MED FLERE OPPTJENINGSÅR I FOLKETRYGDEN ENN I OFTP, GRAFISK FREMSTILT

Størrelsen på pensjonen fra folketrygden avhenger av inntektsnivået og antall opptjeningsår. Grafene i figuren under viser pensjon før levealdersjustering med årlig pensjongivende inntekt i folketrygden lik pensjonsgrunnlaget i OfTP. Grafene viser nivået på nettopensjon etter samordning i G ved forskjellig pensjonsgrunnlag i G og forskjellig pensjonsbeholdning i folketrygden (30 – 45 år). Vi ser at utbetalingen blir lavere jo høyere antallet opptjeningsår i folketrygden er. At forskjellen ikke blir større for de laveste pensjonsgrunnlagene, henger sammen med størrelsen på garantipensjonen. Her illustrert med 40 års trygdetid.

Jo høyere antall opptjeningsår i folketrygden jo lavere blir utbetalingen fra OfTP

Figur 5 Effekten av samordningsfradrag etter alleårsopptjening med flere opptjeningsår i folketrygden enn i OfTP

GARANTIPENSJON OG SAMORDNINGSFRADRAK

Høringsnotatet gir ikke beskrivelse av, eller regneeksempel på, samordning med garantipensjon.

40 års trygdetid gir rett til full garantipensjon. Garantipensjonen avhenger av sivilstand og ektefelle/samboers inntekt. Garantipensjon etter kapittel 20 "hever" pensjonsnivået for pensjonister med lav egenopptjent pensjonsbeholdning mer enn pensjonstillegget gjør etter reglene i kapittel 19.

Etter lovforslaget skal garantipensjon etter § 20-18 femte ledd gå til fradrag i alderspensjon fra tjenstepensjonsordning. Garantipensjon gir høyere samordningsfradrag enn pensjon med pensjonstillegg i dagens alderspensjoner.

KONSEKVENNS AV AT SAMORDNINGSFRI DEL PÅ 2,5 G ER UAVHENGIG AV TRYGDETID

Sjablongfradraget på 2,5 G i pensjonsbeholdningen gjør seg sterkere gjeldende jo kortere trygdetid pensjonisten har. Kort trygdetid gir relativt høy pensjon fra OfTP.

Vi påpeker at når samordningsbeholdningen er redusert med 2,5 G uavhengig av trygdetid, fører det til at en med pensjonsgivende inntekt på 4,68 G i tre år i OfTP får usamordnet pensjon, gitt at trygdetiden også er tre år. Marginalt høyere inntekt gir høyere samordningsfradrag og lavere samlet pensjon.

BEHOV FOR REGELAVKLARINGER

Departementet bør i forskrift presisere om opptjent pensjonsbeholdning i det året en tar ut full alderspensjon i OfTP og senere holdes utenfor samordning, slik det er etter gjeldende regler for samordning med alderspensjon etter folketrygdlovens kapittel 19. Departementet bør eventuelt foreslå lovregler for dette.

Det er behov for regler om beregning av samordningsfradrag i bruttoberegnet ektefellepensjon for alderspensjon fra folketrygden.

Vi peker på at det er behov for forskrift om:

- vekting av justeringstall ved gjeninntredning i medlemspliktig stilling i OfTP etter fylte 67 år og senere nytt uttak av alderspensjon.
- fradrag for alderspensjon i folketrygden etter samordning av flere offentlige tjenstepensjoner, tilsvarende nåværende forskrift nr 17.
- pensjonsbeholdning som skal oppgis fra NAV til pensjonsinnretningene dersom uttak av alderspensjon i folketrygden skjer tidligere enn i OfTP.
- det er opptjent pensjonsbeholdning i folketrygden til og med måned før uttak av alderspensjon i OfTP eller til og med siste år før det år uttak finner sted, eller et annet tidspunkt en skal beregne samordningsbeholdningen ut fra.

OPPLYSNINGER MELLOM PENSJONSINNRETNINGEN OG NAV

Vi antar at pensjonsbeholdningen i folketrygden blir beregnet årlig etter at pensjonsgivende inntekt er fastsatt.

Det er behov for at NAV gir beregnet pensjonsbeholdning til pensjonsinnretningene tidligst måneden etter fylte 67 år eller senere aktuelt tidspunkt for uttak av alderspensjon i OfTP.

Pensjonsgivende inntekt for to kalenderår før uttak av alderspensjon kan mangle i pensjonsbeholdningen på det tidspunkt en beregner samordningsbeholdningen første gang. Departementet bør avklare om samordningsbeholdningen skal beregnes på nytt når pensjonsgivende inntekt to år før og året før uttaket finner sted er fastsatt, og om det skal gjøres med tilbakevirkende kraft.

ENDRING AV FRADRAG VED ENDRING I MEDLEMSPLIKTIG STILLING

Dersom en alderspensjonist etter fylte 67 år gjeninntretr i medlemspliktig stilling, blir alderspensjonen fra OfTP gradert eller stanset. Samordningsfradraget blir redusert tilsvarende alderspensjonsgraden eller stanset. Når vedkommende senere fratrer økes alderspensjonen eller innvilges på nytt. Vi antar det skal tas utgangspunkt i den pensjonsbeholdning pensjonisten ville hatt, gitt at pensjonsuttaket i folketrygden var som i OfTP. Dette betinger at NAV beregner en fiktiv pensjonsbeholdning og gir oss pensjonsbeholdningsoppgave ut fra våre premisser, med hensyn til endringer i grad og tidspunkter for uttak etter fylte 67 år. Det er nyttig for oss om lovforarbeider gir eksempel på samordningsberegning i slikt tilfelle.

Med vennlig hilsen
Kommunal Landspensjonskasse

Lars Boge
Juridisk rådgiver

Lisa Marie Dickson
Avdelingsleder Analyse